

Bir Göçmen Göçtü Dünyadan...

 Orhan URAVELLİ

Tarih, sadece siyasi olaylar, devletlerin politikaları, savaşlar ve ünlülerin hayatından ibaret değildir. İnsanın doğuşu, hayatı ve ölümü dışında, insani boyut dışında tarih yoktur. Her bir Ahıskalının kaderi, tarihimizin bir parçasıdır. Çile, derbederlik, yurtsuzluk, göçler ve sahihsizlik, Ahıskalıların alın yazısıdır. 1944'ten beri nice ülkede, nice diyarda Ahıskalıların hayatı savrulup gitmektedir. Kağızmanlı Hıfzı'nın dediği gibi:

Sefil baykuş ne gezersin bu yerde
Yok mudur vatanın, ellerin hani...

Gel gör ki, Ahıskalının kaderinde
1999 Ağustos depreminde dünyadan
göçmek de varmış...

Avaz Gaziloğlu, Yalova'da o korkunç depremin kurbanı oldu. Kaba inşaatı bitmiş, ince işleri devam eden çok katlı apartmanda çalışıyordu. Orada yatıyordu ve gece uykudayken ecel, dev binanın bütün ağırlığıyla üzerine çöktü. Bir göçmenin hayatı böylece noktalandı.

Avaz'ın eşi, iki oğlu Bursa'daydılar. Bursa'daki Ahıskalı göçmenler, tanıdıkları, arkadaşları, hemşerileri otobüslerle harabeye dönmüş Yalova'ya gittiler, merhumu enkazın altından çıkardılar, Bursa'ya getirdiler. Cenazesi Hamitler Mezarlığında toprağa verildi.

Avaz Gaziloğlu, 1958'de Özbekistan'da doğdu. babası Ahsık'ın Siniban köyünden oraya sürülmüştü. Sonradan ailesi, Azerbaycan'ın Haçmaz ilçesine bağlı Yeni Hayat kasabasına taşındı. Burada benim 1974'te mezun olduğum İnkılap Lisesini 1975'te bitirmişti. Onun gibi çocukluğum ve gençliğim, o kasabada geçti. Oturdıkları evi, rahmetli babası Gazil amcaya, annesi Satut teyzeyi unutamam ki. Gazil amca, önce devlet çiftliğinde ekip başıydı, sonra kasabanın levazım şefi oldu.

Avaz, 1976-79 arasında Sovyet Deniz Kuvvetlerinde askerlik yaptı, deniz eri olarak Kiev adlı atom

krvazöründe üç yıl okyanusları, nice denizleri dolaştı. Feci bir ölümün, onu Yalova'da sinsice beklediğini nereden bilecekti?

Askerliğini donanmada yapan, yabancı ülkeleri ve uzak limanları görenler kasabamızda çok azdı. Avaz bize Frans'a'yı, Pasifik'i, Afrika kıyılarını anlatıyordu. Kruvazör, Boğazlardan geçecekmiş ve Türk olduğu için raporlu hasta olarak revire yatırmışlardı. Güvenmemişler, her halde kaçabileceğini düşünmüşler. Böylece o sırada Avaz'a Türkiye'yi görmek kısmet olmamıştı.

Liseden sınıf arkadaşı, Uravelli Esger amcanın kızı Yosma Zabitova ile 1979'da evlendi. 1980'de Baküde meslek lisesinde okudu. Birkaç yıl kasabada çalıştı. 1985-90 arasında Bakü

Devlet Üniversitesi Kütüphanecilik ve Arşivcilik Fakültesinde eğitim gördü. Baküde öğrenci olduğu o beş yılda Avaz'ı neredeyse her gün görüyordum. Çaycılarda gazete okur, bulmaca çözerdik, maçları seyrederdik. Yurtta kalıyordu ve hemen hemen her hafta sonu kasabaya gidiyordu...

1991'de Azerbaycan bağımsız devlet oldu ve kendi gümrük teşkilatını kurdu. Avaz, Rusya sınırındaki Samur Gümrük Kapısında görev aldı. Entrikalar, iftiralar, çekemezlik derken 1996'da görevden alındı.

Kaderde Bursa'ya göç varmış, ikamet tezkeresi beklemek, ekmek kavgası, boya badana yapmak, inşaatlarda yatmak varmış... Marmara Bölgesi'ni yerle bir eden depremde can vermek varmış... Binlerle Ahıskalı gibi Avaz da göçmen olmanın, vatansızlığın ve sahihsizliğin bütün ıstırabını omuzlarında taşıdı. Nasıl kahrolmayasın ki, ortada ne bir sözleşme, ne sigorta, ne belge, ne defter, ne hesap, ne kitap var? Kaçak işçinin hakkı mı olur; kimden ne isteyeceksin, ne bekleyeceksin?

Bu dağlar ulu dağlar,
Bulunmaz yolu dağlar,
Burda bir garip ölmüş,
Gök kişner, bulut ağlar. ■

